

Hospodaření pojišťoven, účetní výkazy pojišťovny

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ing. František Řezáč, Ph.D.
Mgr. Silvie Kafková
Masarykova univerzita

Hospodaření komerční pojišťovny

- ❑ **Hospodaření komerční pojišťovny** se realizuje obdobným způsobem jako u ostatních podnikatelských subjektů s přihlédnutím ke specifickým odvětví pojišťovnictví.
- ❑ I zde se setkáváme s vymezením **hospodářského výsledku** na bázi výnosů a nákladů a používáme obdobné výkazy tj. rozvahu, výkaz zisků a ztrát, resp. přílohu, ve kterých se odráží výsledky hospodaření komerční pojišťovny.

Bliže viz PE, s. 91

Ing. František Řezáč, Ph.D.
Mgr. Silvie Kafková
Masarykova univerzita

Výnosy pojišťovny

- ❑ Výnosy představují kategorii výstupů v podobě výsledků z hospodářské činnosti podniku, určených k prodeji.
- ❑ Na účtech **účetné třídy 6 – Výnosy** se účtuje o všech výnosech, které vznikly z pojišťovací a zajišťovací, případně ostatní činnosti pojišťovny a u kterých se uplatňuje v zásadě účelové členění výnosů podle předmětu činnosti pojišťovny, tj. neživotní pojištění, životní pojištění a ostatní činnosti.
- ❑ Výnos vzniká okamžikem vystavení faktury, příjem až jejím proplacením.

Bliže viz PE, s. 91

Položky výnosů

- pojistné – běžně placené pojistné (placené v dohodnutých pojistných obdobích), jednorázově placené pojistné,
- výnosy z finančního umístění technických rezerv,
- zajistné (aktivní zajištění),
- provize ze zajištění (v případě pasivního zajištění),
- přijatý rozdíl pojistného plnění od zajištětele,
- regresy z pojistných plnění,
- poplatky z prodlení platby pojistného,
- výnosy z prodeje hmotného a nehmotného majetku,
- úroky z depozit uložených v bankách,
- ostatní.

Bližší viz PE, s. 91

Struktura výnosů

Příklad struktury výnosů u začínající pojišťovny:

Pojistné (80 – 90 %)	Ostatní (10 – 20 %)
Výnosy Celkem	

Příklad struktury výnosů u pojišťovny s rozsáhlým pojistným kmenem:

Pojistné	Výnosy z finančního umístění	Ostatní
Výnosy celkem		

Náklady pojišťovny

- ❑ Náklady představují kategorii vstupů hospodářských prostředků a práce do procesu výroby výrobků, prodeje zboží nebo poskytování služeb.
- ❑ Na účtech **úctové třídy 5 – Náklady** se účtuje o všech nákladech, které vznikly z pojišťovací a zajišťovací, případně ostatní činnosti pojišťovny a u kterých se uplatňuje v zásadě účelové členění hlavně na neživotní pojištění a životní pojištění.
- ❑ Náklad vzniká okamžikem vystavení faktury, výdaj až jejím proplacením.
- ❑ **Náklady** můžeme **podle účelu dělit** na:
  - část pojistně-technickou (technické rezervy),
  - část pojistných plnění,
  - část správních nákladů.

Bliže viz PE, s. 92

Položky nákladů

Náklady na pojistná plnění (PPL)

Představují smluvní závazky pojišťovny vůči pojištěnému nebo „třetím“ osobám:

- ❑ přímé, případně následné škody na zdraví a majetku,
- ❑ šetření pojistných událostí,
- ❑ poplatky za znalecké posudky,
- ❑ poplatky za soudní jednání.

Bližší viz PE, s. 92

Položky nákladů

Vlastní náklady (NV)

☐ náklady na vznik pojištění:

- tvorba produktů,
- tisk návrh pojistek a pojistných smluv,
- tisk ostatních tiskopisů,
- reklama a propagace;

☐ náklady na obchodní činnost:

- tvorba obchodní sítě,
- tvorba metodických pomůcek a sazebníků,
- školení pojišťovacích agentů a pojišťovacích makléřů;

Blíže viz PE, s. 92

Položky nákladů

☐ náklady na likvidační službu:

- výběr a školení pracovníků likvidační služby,
- tvorba metodických pomůcek;

☐ náklady na provozní činnost:

- správa pojištění (taxace návrh pojistek, intervence pro neplacení pojistného, archivace pojistných smluv apod.),
- informační činnost (hardware, software),
- správa majetku;

☐ náklady na řízení společnosti.

Bližší viz PE, s. 92 - 93

Struktura nákladů

Příklad struktury nákladů:

Pojistná plnění (70 – 80%)	Vlastní náklady (20 – 30%)
Náklady celkem	

Vztah mezi výnosy a náklady:

Výnosy	
Náklady	Zisk

Hospodářský výsledek

- ❑ **Hospodářský výsledek** účetní jednotky je důležitým ukazatelem úrovně jejího hospodaření.
- ❑ Zjišťuje se ze zůstatků účtových tříd **5 – Náklady** a **6 – Výnosy**.
- ❑ Skladba těchto účtových tříd umožňuje zjištění hospodářského výsledku v rozdělení na výsledek – **provozní, finanční a mimořádný**.
- ❑ Součet provozního a finančního výsledku považujeme za hospodářský výsledek běžné činnosti účetní jednotky.
- ❑ Hospodářský výsledek **před zdaněním** se zjistí jako rozdíl výnosů a nákladů, mimo účtu o dani z příjmu.
- ❑ Hospodářský výsledek **po zdanění** – účetní **zisk** nebo **ztráta** – se zjistí jako rozdíl výnosů a nákladů.

Bliže viz PE, s. 93 - 94

Ing. František Řezáč, Ph.D.
Mgr. Silvie Kafková
Masarykova univerzita

Hospodářský výsledek

- ❑ **Daňová povinnost** účetní jednotky vyplývající ze zákona o dani z příjmu se považuje za tzv. **daňový základ** evidovaný v účtové třídě 5 – Náklady.
- ❑ **Daň se vypočte** podle zákonné sazby ze zjištěného daňového základu, a to v rozdělení na daň z příjmů běžné činnosti a daň z příjmů mimořádné činnosti.

Blíže viz PE, s. 94

Uzávěrka a Účetní závěrka

- ❑ **Uzávěrka** – představuje uzavírání účetních knih. Koncem kalendářního roku, po zaúčtování všech účetních případů vyplývajících z běžné činnosti se provádí přezkoušení správnosti a úplnosti údajů zaúčtovaných do účetních knih běžného období.
- ❑ **Účetní závěrka** – představuje číselné údaje o stavu a struktuře majetku, závazků a kapitálu, o struktuře nákladů, výnosů a o dosaženém hospodářském výsledku v předepsaném členění. Tvoří ji rozvaha, výkaz zisku a ztrát a příloha.

Účetní výkazy pojišťovny

- Rozvaha
- Výkaz zisku a ztráty
- Výkaz peněžních toků - Cash flow

Rozvaha

Aktiva	Pasiva
Dlouhodobý nehmotný majetek	Vlastní kapitál
Finanční umístění (investice)	Technické rezervy
Pohledávky (dlužníci)	Rezervy na ostatní rizika a ztráty
Ostatní aktiva	Depozita při pasivním zajištění
Přechodné účty aktiv	Závazky (věřitelé)
	Přechodné účty pasiv
	Nerozdělený zisk minulého období
	Zisk běžného účetního období
Aktiva celkem	Pasiva celkem

Výkaz zisku a ztráty

Technický účet k neživotnímu pojištění

Zasloužené pojistné
Výnosy z fin. umístění
Ostatní technické výnosy
Náklady na pojistná plnění
Změny stavu TR
Prémie a slevy
Provozní náklady
Změna stavu vyrovnávací
rezervy
Výsledek TU k NP

Technický účet k životnímu pojištění

Zasloužené pojistné
Výnosy z fin. umístění
Přírůstky fin. umístění
Ostatní technické výnosy
Náklady na pojistná plnění
Změna stavu TR
Prémie a slevy
Provozní náklady
Náklady na fin. umístění
Úbytky hodnoty fin. umístění
Ostatní technické náklady
Výsledek TU k ZP

Netechnický účet

Výsledek TU k NP
Výsledek TU k ZP
Výnosy z fin. umístění
Náklady na fin. umístění
Ostatní výnosy
Ostatní náklady
Daň z příjmu z běžné činnosti
Zisk nebo ztráta po zdanění
Mimořádné výnosy
Mimořádné náklady
Mimořádný zisk nebo ztráta
Daň z příjmů z mimořádné
činnosti
Ostatní daně
Zisk nebo ztráta za účetní
období - HV

Struktura hospodářského výsledku

<i>Druh hospodářského výsledku</i>	<i>Vyčíslení hospodářského výsledku</i>
Hospodářský výsledek z běžné (pojišťovací) činnosti	Výsledek technického účtu k neživotnímu pojištění Výsledek technického účtu k životnímu pojištění
Hospodářský výsledek finanční	Výsledek netechnického účtu
Mimořádný hospodářský výsledek	Mimořádné výnosy Mimořádné náklady
Hospodářský výsledek před zdaněním	Ostatní výnosy Ostatní náklady
Hospodářský výsledek po zdanění	Daň z příjmů z běžné činnosti
Hospodářský výsledek za účetní období	Daň z příjmů z mimořádné činnosti Ostatní daně a poplatky